

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. V. De officio, & potestate arbitri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

rius arbiter dici debet, cum non sit assumptus à partibus, quàm consultor, & diremptor causæ controversæ. Imò juxta *c. 13 h. t.* conceditur arbitris, ut per alios, quos ipsi elegerint, causam definiant; qui tamen non tam arbitri, quàm arbitratores sive mediatores, compositionem amicabilem ferant, prout *Glossa* asserit hinc *V. Mediatores*, qui de plano & sine ordine judiciario seu cognitione aliquà partes in concordiam componant, & quorum arbitramentum, si iniquum sit, ad arbitrium boni viri, seu judicis redigatur. Neque tamen per hoc prohibetur, quòd minus compromissum validum fiat, cum dependentia exquirendi alterius consilii, modò liberum deinde relinquatur arbitro sequendi, vel non sequendi tale consilium. *c. Cum olim 7. h. t.*

§. V.

De officio, & potestate arbitri.

TOta potestas & officium arbitri ex compromisso dependet, ac desumi debet, ita ut de iis tantum arbiter arbitrium ferre possit, super quibus compromissum est, & non super aliis, cum compromissa talia sint stricti juris, ultra velle compromittentium non extendenda, nisi fortassis hæc talia necessarò cum causa principali connexa sint, & sine his causa principalis expediri non possit. Et hinc coram arbitris non potest fieri conventio *c. Cum dilectus b. h. t.* nisi sint arbitri juris, qui statim causam expedire possunt, & debent, aut Clericus contra Episcopum suum litem moverit. Et nisi in compromisso specialiter cautum sit aliud in præsentia partium compro-

mittentium, pronunciare arbitrium debent, prout colligitur ex *Ex parte 10. b. t. junctà Glossa* in *cit. c. Cum dilectus V. Nisi de his, Eodem*. Et quamvis propriè & strictè loquendo arbiter compromissarius non sit Iudex, debet tamen servare ordinem judiciale, quia hodie juxta *L. 4 ff. h. t. compromissa, & arbitria* ad similitudinem judiciorum redacta sunt, ita ut libellus coram arbitro compromissario etiam afferri debeat, debeat fieri lita contestatio &c. & quamvis laudum, quod arbitri justè rulerint, omninò servandum sit, si tamen dolo aut ex alia iniquitate injustum illud sit, observandum non est, uti summitur ex *c. Non sine 2. h. t. vel si cedat in præjudicium & damnum Ecclesiæ c. pervenit 3. h. t.*

§. VI.

De effectu, seu obligatione compromissi, & sententia, seu laudis Arbitrorum.

DE jure Civili nulla efficax obligatio aut actio competit, quàm partes litæ compromisso cogantur, aut ad interitum conduceretur pars aliqua, si per nudum pactum in arbitros compromissum sit, secus autem dicendum videtur de jure Canonico, ubi secundum aliquos ex nudo pacto etiam datur actio; & de jure Civili, si in compromisso faciendo stipulatio intervenit, ut colligitur ex *L. Dico 27. §. fin. junctà Glossa V. incerti h. t. & ex c. Per tuas 9. h. t.* Præsertim si arbitrium sive laudum à partibus emologatum, sive approbatum, & receptum sit, quo in casu datur etiam exceptio, & actio quasi rei judicæ; & quamvis ex defectu